

Väike-Maarja valla 2022. aasta eelarve seletuskiri

Sisukord

Sissejuhatus	3
1. Olulisemad lähtekohad eelarve koostamisel	4
2. Väike-Maarja valla 2022. aasta eelarve	6
3. Põhitegevuse tulud	8
3.1 Maksutulud	9
3.2 Tulu kaupade ja teenuste müügist (omatulud).....	10
3.3 Saadavad toetused tegevuskuludeks	10
3.4 Muud tegevustulud	11
4. Põhitegevuse kulud	12
4.1 Põhitegevuse kulud valdkondade järgi	13
4.2 Kulud valdkondade ja tegevusalade kaupa.....	14
5. Investeerimistegevus	22
6. Eelarve seosed arengukavaga.....	27
7. Finantseerimistegevus	29
8. Likviidsete varade muutus	29
9. Eelarve muudatusettepanekud.....	29

Sissejuhatus

Kohaliku omavalitsuse korralduse seadusega on kohaliku omavalitsuse eesmärk terve rea avalike ülesannete täitmine, mh on valla korraldada sotsiaalabi ja sotsiaalteenuste osutamine, eakate hoolekanne, kultuuri-, spordi ja noorsootöö, elamu- ja kommunaalmajandus, veevarustus ja kanalisatsioon, heakord ja jäätmekäitlus, ruumiline planeerimine, teede ja tänavate korrashoid, ühistransport ning valla asutuste ülalpidamine. Nende ülesannete elluviimiseks koostab kohalik omavalitsus arengukava ja eelarvestrateegia. Arengukavas ette nähtud tegevuste planeerimisel on abiks iga-aastane valla eelarve.

Väike-Maarja valla 2022. aasta eelarve on koostatud kooskõlas kohaliku omavalitsuse korralduse seaduses (KOKS) ja kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduses (KOFKS) vallaeelarve kohta sätestatuga. Vastavalt Väike-Maarja Vallavolikogu 24. septembri 2020. aasta määrusele nr 12 „Väike-Maarja valla finantsjuhtimise kord“ on esitanud oma põhjendatud ettepanekud valla eelarve eelnõu koostamiseks vallavalitsuse valdkondade eest vastutavad isikud ning vallavalitsuse hallatavate asutuste juhid.

Eelarve koostamisel lähtutakse Rahandusministeeriumi ja Eesti Panga majandusprognosidest ning Väike-Maarja valla arengukavast ja eelarvestrateegiast ning kavandatakse tegevusi nendele vastavalt.

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele liigendatakse eelarve järgmiselt:

- põhitegevuse tulud,
- põhitegevuse kulud,
- investeermistegevus,
- finantseerimistegevus,
- likviidsete varade muutus.

Seletuskirjas on toodud andmed tulude ja kulude kohta ning antud ülevaade investeerimis- ja finantseerimistegevuse kohta. Kirjeldatud on Väike-Maarja valla arengukavas kajastatud eesmärkide kavandatavat täitmise plaani 2022. aastal ning selle täitmiseks kavandatavaid tegevusi.

Selgitatud on eelarve eelnõus ja eelarvestrateegias esinevaid olulisemaid muudatusi. Seletuskirjas on toodud Väike-Maarja valla oodatav põhitegevuse tulemi väärtus ja netovõlakoormus eelseisva eelarveaasta lõpuks.

Väike-Maarja valla 2022. aasta eelarve on koostatud tekkepõhiselt.

Seletuskirja koostas rahandusosakonna juhataja Mairi Uihoaed.

1. Olulisemad lähtekohad eelarve koostamisel

Väike-Maarja vald on tänu konservatiivsele eelarvepoliitikale ja finantsjuhtimisele majanduslikus mõttes heal ja stabiilsel tasemel. Kulude ja tulude tasakaal ja säästlikkus on taganud valla majandusliku toimetuleku ja vallale seadusega pandud ülesannete täitmise. Eelolevaks perioodiks planeeritakse eelarve mahu kasvu jätkates samas konservatiivse eelarvepoliitikaga. 2022. aastal on planeeritud teostada võimalikult palju vajalikke investeeringuid.

2021. aastal toimus Väike-Maarja vallas struktuurimuudatus, mille käigus korraldati ümber majandusvaldkonna töö ning moodustati uus üksus Väike-Maarja Haldusteenused, mille ülesanne on korraldada avalike alade ja teede heakorda, hoonete ja muu taristu korrashoidu, jäätmejaamade, saunade ja kalmistute käitamist ning valla vara haldamist jm. Selle muudatusega konsolideeriti ka eelarves mõned senised tegevusalad ja tõsteti kulusid ühest valdkonnast teise. See muudab võrdlused eelmiste perioodidega mõnel tegevusalal keerulisemaks, kuid kokkuvõttes on nüüd edaspidi majandusvaldkonna kuludest ja tegevustest parem ülevaade.

2022. aastaks planeeritud suuremad investeeringud on Väike-Maarja staadioni rajamine ja seltsimaja ümbruse arendus (sisaldab ka Väike-Maarja aleviku avaliku ruumi arendamise I etappi), Väike-Maarja – Triigi kergliiklustee 2. etapp, Rakke Kultuurikeskuse rekonstrueerimise lõpetamine, Väike-Maarja lasteaia ventilatsioonisüsteemi projekteerimine ning investeeringud valla teede ja tänavate korrashoidu.

Väike-Maarja valla eelarve hõlmab järgmiste **allasutuste** tulusid ja kulusid:

Väike-Maarja Vallavalitsus, Väike-Maarja Lasteaed, Rakke Lasteaed Leevike, Väike-Maarja Gümnaasium, Kiltsi Põhikool, Simuna Kool, Rakke Kool, Väike-Maarja Muusikakool, Väike-Maarja Valla Noortekeskus, Väike-Maarja Valla Raamatukogu, Rakke raamatukogu, Väike-Maarja Seltsimaja, Simuna Rahvamaja, Rakke Kultuurikeskus, Simuna Spordihooned, Väike-Maarja Spordikeskus, Väike-Maarja Hooldekodu, Tammiku Hooldekodu, Väike-Maarja Muuseum ja Väike-Maarja Haldusteenused.

Väike-Maarja vald koos oma 20 hallatava asutusega annab tööd umbes 350 inimesele. Väike-Maarja valla konsolideerumisgruppi kuuluvad 100%-lise valla osalusega ettevõtted OÜ Pandivere Vesi ja Väike-Maarja Tervisekeskus OÜ.

Planeeritud põhitegevuse tulud suurenevad võrreldes 2021. aasta eelarvega 1,4% võrra. Prognoosi aluseks on esialgne tasandus- ja toetusfondi jaotus (3. jaanuari 2022 seisuga), 2021. aasta eelarve tegelik täitmine ning majandusprognoosid. 2021. aastal on üldine maamaksu määr 2,5% ha kohta; haritava maa ja loodusliku rohumaa maamaksu määr 2,0%. Tuludele avaldab positiivset mõju hooldekodude kohatasude tõus.

Füüsilise isiku tulumaksu laekus 2020. aastal 4,33 miljonit eurot ja 2021. aastal 4,6 miljonit eurot. 2022. aasta füüsilise isiku tulumaksu laekumine on planeeritud vastavalt 2021. aasta tegelikule laekumisele – 4 600 000 eurot. Tasandus- ja toetusfondi summad annavad valla eelarvesse tulu kokku 3 860 982 eurot.

Kõikides hallatavates asutustes on majandamiskulud ja investeeringud planeeritud nende tegelikke vajadusi silmas pidades. Säästliku majandamise eest vastutab iga asutuse juht, keda vajadusel abistab vallavalitsuse rahandusosakond. Investeeringute, jooksva remondi ja muude tegevuskulude

teostamiseks läbi erinevate toetusmeetmete on projektide omaosaluste summad prioriteetsed võrreldes teiste sarnaste kulutustega.

2022. aasta eelarves kasvavad põhitegevuse kulud võrreldes 2021. eelarvega 4,7%. Suurim tõus seejuures on personalikuludel – 7,9%. Enamiku sellest moodustab üldhariduskoolide õpetajate palgatõus, sest riiklikult kehtestatud õpetajate miinimumtasu tõuseb 2022. aastal 7,4%. Õpetajate miinimumpalga tõus mõjutab ka lasteaedade õpetajate töötasusid. Samuti tõusevad mõnevõrra ka teiste valla töötajate tasud, mida eelmisel aastal ei tõstetud. Tulenevalt majanduskeskkonnast ja üldisest hindade tõusust on surve palgatõusule tugev ning valla prioriteet on kvalifitseeritud töötajaid väärtustada.

Majandamiskulud kasvavad võrreldes 2021. aasta eelarvega 0,7%. 2021. aastal kasvasid elektri, kütte ja kütusehinnad oluliselt (vallal on kuni 30.06.2022 kehtiv fikseeritud hinnaga elektripakett). Samas on olnud ka külma ja lumerohke talv, mida on eelarves raske prognoosida. Neid asjaolusid ja eelmiste aastate tarbimist arvestades on küttekulude kasv 7,8% (kogusumma eelarves ca 409 000 eurot) ja elektrikulude kasv 6,8% (kogusumma eelarves 259 000 eurot) võrreldes 2021. aasta eelarvega. Reservfond ettenägematute kulutuste tegemiseks on planeeritud põhitegevuse kuluna ning reservfondi suunatakse vahendeid vähemalt 0,5% ulatuses põhitegevuse kuludest (2022. aastal 53 000 eurot).

2.Väike-Maarja valla 2022. aasta eelarve

Väike-Maarja valla 2022. aasta eelarve maht kokku on 15,02 miljonit eurot (põhitegevuse kulud + põhivara soetus + finantskulud + kohustiste tasumine).

Põhitegevuse tulude maht on 2022. aastal 10,255 miljonit eurot ning põhitegevuse kulud moodustavad 10,391 miljonit eurot. Põhivara soetuseks on kavandatud 4,398 miljonit eurot, millest 0,805 miljonit eurot on planeeritud katta saadavate toetustega.

2022. aastal on planeeritav põhitegevuse tulemi väärtus negatiivne – -135 975,26 eurot. KOFs sätestab, et üldjuhul peab põhitegevuse tulemi olema positiivne, kuid lubab põhitegevuse tulemi negatiivset väärtust, kui sellele eelnenud aasta põhitegevuse tulemi oli positiivne. 2021. aasta põhitegevuse tulemi oli üle 838 000 euro ning aasta lõpu likviidsete vahendite jääk 757 165,62 eurot, millest ligikaudu 426 000 eurot on plaanis suunata järgmise aasta investeringute omaosaluseks ja lühiajaliste kohustiste tagasimakseteks.

Tabelis 1 on toodud Väike-Maarja valla 2022. aasta eelarve põhinäitajad võrreldes eelnevate eelarveperioodidega. NB! Siin ja edaspidi (kui ei ole märgitud teisiti) on viimases veerus arvatud 2022. aasta eelarve muutus võrreldes 2021. aasta eelarvega.

	Eelarve 2022	Eelarve 2021	Täitmine 2021	Eelarve 2020	Täitmine 2020	muutus
Põhitegevuse tulud	10 254 546,88	10 113 271,00	10 292 587,89	10 177 254,00	10 316 563,43	101%
Maksutulud	4 982 000,00	4 782 000,00	4 984 472,70	4 467 908,00	4 664 612,32	104%
Kaupade ja teenuste müük	1 060 450,00	1 035 040,00	1 031 928,26	1 065 050,00	964 436,16	103%
Saadud toetused	4 192 596,88	4 241 931,00	4 229 911,64	4 586 296,00	4 614 399,65	99%
Muud tulud	19 500,00	54 300,00	46 275,29	58 000,00	73 115,30	36%
Põhitegevuse kulud	10 390 522,14	9 926 813,00	9 454 459,94	9 844 840,00	8 876 743,36	105%
Sotsiaaltoetused	284 601,00	249 871,00	239 052,46	276 982,00	243 774,82	114%
Muud toetused	168 430,00	269 700,00	184 707,86	391 937,76	328 007,77	63%
Personalikulud	6 572 149,74	6 089 756,00	5 937 178,05	6 014 037,00	5 694 259,53	108%
Majandamiskulud	3 305 316,40	3 282 708,00	3 097 606,00	3 110 469,00	2 610 477,89	101%
Muud tegevuskulud	60 025,00	34 778,00	-4 084,43	51 414,24	223,35	173%
Investeeringutegevuse tulud	839 520,00	410 585,00	344 973,92	773 062,00	801 926,06	205%
Saadud toetused	805 020,00	374 485,00	321 713,05	678 922,00	705 553,36	215%
Muud tulud	32 500,00	33 700,00	20 838,00	94 000,00	96 237,00	96%
Finantstulud ja -kulud	2 000,00	2 400,00	2 422,87	140,00	135,70	83%
Investeeringutegevuse kulud	4 427 385,00	1 775 934,00	1 552 363,92	2 417 716,00	1 991 176,55	249%
Põhivara	4 115 550,00	1 758 934,00	1 535 628,18	2 320 216,00	1 903 024,56	234%
Muud toetused	282 300,00			78 800,00	72 261,94	
Finantstulud ja -kulud	29 535,00	17 000,00	16 735,74	18 700,00	15 890,05	174%
Finantseeringutegevus	3 297 560,00	-264 870,00	-264 847,16	199 485,00	112 485,65	1245%
Lühiajalised kohustused	-202 440,00	-264 870,00	-264 847,16	199 485,00	112 485,65	76%
Pikaajalised kohustused	3 500 000,00	0,00				

Väike-Maarja Vallavolikogu 17.02.2022 määrusele nr 4

Nõuete-kohustuste muutus		0,00		659 800,00		
Nõuete ja kohustiste muutus		0,00		659 800,00		
Likviidsete varade muutus	-426 280,26	-1 443 761,00		-452 955,00		30%
Käibevara	-426 280,26	-1 443 761,00		-452 955,00		30%

Tabel 1. Väike-Maarja valla 2022. aasta eelarve põhinäitajad võrreldes eelmiste eelarveperioodidega

Netovõlakoormus on võlakohustiste ja likviidsete varade kogusumma vahe. KOFIS-i alusel on lubatud netovõlakoormus 60% põhitegevuse tuludest. Väike-Maarja valla prognoositav netovõlakoormus 2022. aasta lõpuks on 4,532 miljonit eurot ehk 44,2%.

3.Põhitegevuse tulud

Põhitegevuse tulud on vallaelarvesse planeeritud arvestades 2021. aasta tegelikku tulu ja alaeelarvete taotlustes esitatud andmeid.

Kokkuvõte suurematest tulugruppidest tululiikide kaupa on esitatud tabelis 2.

	Eelarve 2022	Eelarve 2021	Täitmine 2021	Eelarve 2020	Täitmine 2020	muutus
Põhitegevuse tulud	10 254 546,88	10 113 271,00	10 292 587,89	10 177 254,00	10 316 563,43	101%
Füüsilise isiku tulumaks	4 600 000,00	4 400 000,00	4 601 906,68	4 130 084,00	4 329 952,51	105%
Maamaks	382 000,00	382 000,00	382 566,02	337 824,00	334 659,81	100%
Riigilõivud	7 000,00	5 000,00	7 140,00	3 000,00	8 570,00	140%
Laekumised haridusasutuste majandustegevusest	180 100,00	193 940,00	183 861,86	259 100,00	162 456,75	93%
Laekumised kultuuri- ja kunstiasutuste majandustege	6 400,00	8 100,00	7 866,10	12 550,00	7 724,50	79%
Laekumised spordi- ja puhkeasutuste majandustegevus	13 500,00	14 500,00	12 864,48	18 400,00	12 607,92	93%
Laekumised sotsiaalasutuste majandustegevusest	624 700,00	566 500,00	573 586,83	544 900,00	554 843,73	110%
Laekumised elamu- ja kommunaalasutuste majandusteg	114 200,00	107 500,00	116 081,18	96 200,00	98 198,14	106%
Laekumised keskkonnaasutuste majandustegevusest	22 000,00	25 000,00	18 881,45	20 000,00	19 828,20	88%
Laekumised üldvalitsemisasutuste majandustegevusest			14,50			
Üüri- ja renditulud toodetud materiaaletelt ja im	92 200,00	113 950,00	111 091,86	110 750,00	99 833,92	81%
Muu kaupade ja teenuste müük	350,00	550,00	540,00	150,00	373,00	64%
Sihtotstarbelised toetused jooksvateks kuludeks	300 414,88	277 681,00	280 350,96	296 436,00	322 940,65	108%
valitsussektorisisesed toetused	3 860 982,00	3 906 688,00	3 876 606,00	4 289 860,00	4 289 860,00	99%
mittesihtotstarbeline toetus	31 200,00	57 562,00	72 954,68		1 599,00	54%
Varude müük	3 000,00	3 000,00	5 165,20	6 000,00	4 625,44	100%
Intressi- ja viivisetulud muudelt finantsvaradelt		1 900,00	2 104,46			0%
Tulud loodusressursside kasutamisest	15 000,00	17 000,00	33 679,70	22 000,00	16 262,33	88%
Trahvid, sunnirahad			2 619,00		852,00	
Eespool nimetatamata muud tulud	1 500,00	32 400,00	2 706,93	30 000,00	51 375,53	5%

Tabel 2. Põhitegevuse tulud 2022. aasta eelarves

3.1 Maksutulud

Põhitegevuse tuludes on suurima osakaaluga maksutulud - füüsilise isiku tulumaks ja maamaks - mis moodustavad kokku 48,6% eelarve põhitegevuse tuludest ning toetused riigieelarvest (tasandus- ja toetusfond).

Füüsilise isiku tulumaks

Tulumaks laekub valla eelarvesse tulumaksuseaduse alusel. Maksu arvestab ja kogub Maksu- ja Tolliamet ning füüsilise isiku maksustatavast tulust laekub maksumaksja elukohajärgsele kohalikule omavalitsusele 11,96%. Maksumaksja elukohana kalendriaastal arvestatakse sama kalendriaasta 1. jaanuari seisuga registrisse kantud elukohta. Väike-Maarja valla elanike arv on viimastel aastatel olnud stabiilses langustrendis, 1. jaanuari 2021 seisuga oli vallas 5828 elanikku, neist 3346 tööelist inimest. 2022. aasta 1. jaanuaril oli vallas 5704 elanikku.

Tulumaks moodustab kogu põhitegevuse tuludest 44,9%. Tulumaksu laekumine on kavandatud summas 4 600 000 eurot. Valla füüsilise isiku tulumaksu summa on kavandatud sarnaseks 2021. aasta tegeliku laekumisega.

Tabelis 3 on toodud tulumaksu laekumiste dünaamika aastatel 2018-2021 ja võrdlus eelneva aasta sama perioodiga:

Tulu- maksu laekumine	2018 (€)	muutus(%)	2019 (€)	muutus(%)	2020 (€)	muutus(%)	2021 (€)	muutus(%)
jaanuar	294 636	8,9%	298 008	1,1%	331 097	11,1%	333 158	0,62
veebruar	296 597	15,1%	324 827	9,5%	336 954	3,7%	338 707	0,52
märts	334 216	13,4%	362 533	8,5%	384 001	5,9%	378 670	-1,38
aprill	322 413	14,3%	340 996	5,8%	370 511	8,7%	379 213	2,35
mai	317 176	12,4%	347 155	9,5%	347 061	0,0%	366 388	5,57
juuni	359 926	11,6%	367 987	2,2%	352 286	-4,3%	388 354	10,24
juuli	316 350	1,4%	354 718	12,1%	351 625	-0,9%	374 800	6,59
august	315 956	19,7%	352 177	11,5%	350 925	-0,4%	377 606	7,6
september	318 341	18,7%	353 583	11,1%	354 133	0,2%	365 972	3,34
oktoober	319 395	2,9%	350 319	9,7%	356 614	1,8%	443 941	24,49
november	346 038	12,5%	354 208	2,4%	365 590	3,2%	380 382	4,05
detsember	395 383	12,4%	421 971	6,7%	429 156	1,7%	474 530	10,61
KOKKU	3 936 427		4 228 482		4 329 953		4 601 907	

Tabel 3. Tulumaksu laekumised aastatel 2018-2021

Maamaks

Väike-Maarja vallavolikogu määruse 29.10.2020 nr 14 kohaselt kehtestati Väike-Maarja vallas alates 1. jaanuarist 2021 üldiseks maamaksu määraks 2,5% maa maksustamishinnast aastas ning põllumajandussaaduste tootmiseks kasutusel oleva haritava maa ja loodusliku rohumaa maamaksu määraks on 2,0% maa maksustamishinnast aastas. Maamaks laekub 100% valla eelarvesse.

Maamaksu laekumiseks on 2022. aastal prognoositud 382 000 eurot.

3.2 Tulu kaupade ja teenuste müügist (omatulud)

Tulud kaupade ja teenuste müügist on planeeritud 1,060 miljonit eurot, moodustades 10% eelarve põhitegevuse tuludest.

Omatuludest on kõige olulisema tähtsusega laekumine sotsiaalasutuste majandustegevusest (624 700 eurot), sh Väike-Maarja Hooldekodu tegevusest 499 500 eurot ja Tammiku Hooldekodu tegevusest 129 500 eurot. Väike-Maarja Vallavalitsuse 24. novembri 2021 määrustega nr 4 ja 5 tõstetakse alates 1. jaanuarist 2022 hooldetasusid Väike-Maarja Hooldekodus 750 euronit kuus üheses toas, 730 euronit kuus kaheses toas ja 710 euronit kuus kolmekohalises toas ning Tammiku Hooldekodus 685 euronit kuus (eelnevalt olid need: Väike-Maarja Hooldekodus 675 ja Tammiku Hooldekodus 630 eurot).

Laekumised haridusasutuste majandustegevusest (kohatasud, toiduraha jms) moodustavad 180 100 eurot (sh muusikakooli tulu 33 000 eurot, Väike-Maarja Lasteaia omatuludeks on planeeritud 61 000 eurot, Rakke Lasteaia omatuludeks on planeeritud 32 000 eurot). Alates 1. jaanuarist 2019 on Väike-Maarja valla lasteaedades kohatasu 20 eurot kuus. Toidupäeva maksumuse kinnitab direktor hoolekogu ettepanekul. Alates 1. jaanuarist 2019 on toidupäeva maksumus valla kõikides lasteaedades 1,70 eurot.

Laekumised elamu- ja kommunaalmajanduse tegevusest on planeeritud 114 200 eurot, neist suurem osa laekub Triigi katlamaja majandustegevusest – 60 000 eurot ning elamumajanduse arendamisest – 43 000 eurot.

Jäätmejaamade tegevusest on planeeritud tulusid 22 000 eurot. Kultuuri- ja spordiasutuste majandustegevusest saadavateks tuludeks on planeeritud 19 900 eurot, mis on tingitud viimastel aastatel ja ilmselt ka 2022. aastal kehtivatest piirangutest koroonaviiruse pidurdamiseks ning inimeste muutunud harjumustest.

3.3 Saadavad toetused tegevuskuludeks

Saadavad toetused tegevuskuludeks on kokku 4,193 miljonit eurot, mis moodustab 41% eelarve põhitegevuse tuludest.

Tasandusfondi suuruseks on 2021. aastal 1 225 490 eurot ja toetusfondi suuruseks 2 635 492 eurot. Tasandus- ja toetusfondi suurused on Vabariigi Valitsuse poolt veel kinnitamata.

Toetusfondi vahendid on ette nähtud üldhariduse andmiseks (õpetajate ja koolijuhtide tööjõukulud, õppevahendid, koolilõuna jne), toimetulekutoetuse maksmise kulude hüvitamiseks, kohalike teede hoiu toetuseks, rahvastikutoimingute kulude hüvitamiseks, raske ja sügava puudega laste lapsehoiuteenuse toetuseks, asendushooldusteenusteks, matusetootuseks, huvitegevuse toetuseks ja koolieelsete lasteasutuste õpetajate tööjõukulude toetuseks. Samas sotsiaaltoetuste- ja teenuste korraldamise toetus ning jäätmehoolduse arendamise toetus on ümber tõstetud tulumaksu laekumisse ja tasandusfondi.

3.4 Muud tegevustulud

Muud tegevustulud on planeeritud summas 19 500 eurot, sh kaevandamisõiguse tasu 5 000 eurot ja 10 000 eurot vee erikasutustasu.

4. Põhitegevuse kulud

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele planeeritakse põhitegevuse kulude eelarveosasse antavad toetused ja muud tegevuskulud. Selles eelarveosas ei kajastata põhivara soetuseks antavat sihtfinantseerimist, põhivara soetust ja finantskulusid.

Põhitegevuse kulud on vallaelarvesse planeeritud arvestades 2021. aasta tegelikku kulu, majandusprognoose ja alaeelarvete taotlustes esitatud andmeid. 2022. aastaks planeeritud põhitegevuse kulud on 10,391 miljonit eurot.

Kokkuvõtte suurematest kulugruppidest kululiikide kaupa on esitatud tabelis 4:

	Eelarve 2022	Eelarve 2021	Täitmine 2021	Eelarve 2020	Täitmine 2020	muutus
Põhitegevuse kulud	10 390 522,14	9 926 813,00	9 454 459,94	9 844 840,00	8 876 743,36	105%
Sotsiaaltoetused	284 601,00	249 871,00	239 052,46	276 982,00	243 774,82	114%
Muud toetused	168 430,00	269 700,00	184 707,86	391 937,76	328 007,77	63%
Personalikulud	6 572 149,74	6 089 756,00	5 937 178,05	6 014 037,00	5 694 259,53	108%
Majandamiskulud	3 305 316,40	3 282 708,00	3 097 606,00	3 110 469,00	2 610 477,89	101%
Muud tegevuskulud	60 025,00	34 778,00	-4 084,43	51 414,24	223,35	173%

Tabel 4. Põhitegevuse kulud kululiikide kaupa

Põhitegevuse kulud jaotatakse antavateks toetusteks tegevuskuludeks ja muudeks tegevuskuludeks. Tegevuskuludeks antavateks toetusteks on 2022. aastal planeeritud ligikaudu 453 000 eurot, mille osakaal põhitegevuse kogukuludest on 4,4%.

Sotsiaalabi toetused moodustavad ca 285 000 eurot, mis moodustab kõikidest antavatest toetustest 63%. Sotsiaalabi toetused jagunevad:

- Peretoetused
- Toimetulekutoetused ja täiendavad sotsiaaltoetused
- Toetused puuetega inimestele ja nende hooldajatele
- Õppetootused
- Erijuhtudel riigi poolt makstavad maksud
- Muud sotsiaalabitoetused
- Preemiad ja stipendiumid

Sihtotstarbelisi toetuseid on eelarvesse kavandatud ligikaudu 168 000 eurot. Sellest 24 000 eurot projektide Hoovid korda ja Värvide valda tarbeks, 10 000 eurot on plaanis kasutada puuetega inimeste kodude kohandamiseks, 10 000 eurot kauplusbussile ning 5 000 eurot projekti Kodud tuleohutuks toetus (valla osalus viimati mainitud projektides 100%). Veel kajastuvad siin erinevad ettevõtlus-, ühekordsed tegevustoetused MTÜ-dele ja erinevad projektitoetused kokku 62 000 euro eest. Sihtotstarbeliste toetuste kulu liigiga kajastatakse ka erinevad liikmemaksud (nt Rakvere Haigla AS ja Rakvere Haigla MTÜ-le, VIROL-ile, PAIK-ile, Põhja-Eesti Ühistranspordikeskusele, ELVL-ile), kokku summas 57 030 eurot.

Seni põhitegevuse eelarveosas kajastatud hajaasustusprogrammi toetus (60 000 eurot, programmis on valla osalus 33 %) on alates 2022. aastast investeerimistegevuse eelarveosas, sellest ka sihtotstarbeliste toetuste summa vähenemine võrreldes 2021. aastaga.

Tegevuskuludeks on 2022. aastal kavandatud 9,937 miljonit eurot, sh:

- Tööjõukulud 6,572 milj eurot, osakaal põhitegevuse kuludest 63%
- Majandamiskulud 3,305 milj eurot, osakaal põhitegevuse kuludest 32%
- Muud kulud ca 60 000 eurot

Personalikulud koosnevad töötasudest ja töötasudega seotud maksudest. Personalikulude kasv võrreldes 2021. aasta eelarvega on 7,9%. Enamiku sellest moodustab üldhariduskoolide õpetajate palgatõus, sest riiklikult kehtestatud õpetajate miinimumtasu tõuseb 2022. aastal 7,4%. Õpetajate miinimumpalga tõus mõjutab ka lasteaedade õpetajate töötasusid. Samuti tõuseb riiklikult kehtestatud miinimumtasu seniselt 584 eurolt 654 euroni. Valla töötajate töötasud tõusevad 2022. aastal keskmiselt vähemalt 3%.

Majandamiskulud koosnevad administreerimis-, uurimis- ja arendustööde-, lähetus-, koolitus-, kinnistute ja hoonete majandamis-, rajatiste majandamis-, sõidukite ülalpidamis-, inventari ja infotehnoloogia-, toitlustamis-, meditsiini-, teavikute ja õppevahendite, vaba aja sisustamise ja muudest majandamiskuludest.

Majandamiskulude planeerimisel on lähtutud tarbijahinnaindeksi liikumisest. Olulisemad erinevate majanduskulude ühikuhinnad on tõusnud. Kütte- ja elektritarbimise kulud on planeeritud vastavalt 2019., 2020. ja 2021. aasta tegeliku täitmise keskmisele kulule arvestades hindade tõusuga. Koolituskulude, õppevahendite soetamise jm kulude kavandamisel on kõikide hallatavate asutuste puhul lähtutud samadest alustest. Ürituste korraldamise kulude puhul on arvesse võetud koroonaviirusest põhjustatud piirangute ja seetõttu tõenäoliselt vähenenud kuludega (kultuuriasutuste ürituste korraldamisele on kavandatud 75% taotletud kuludest).

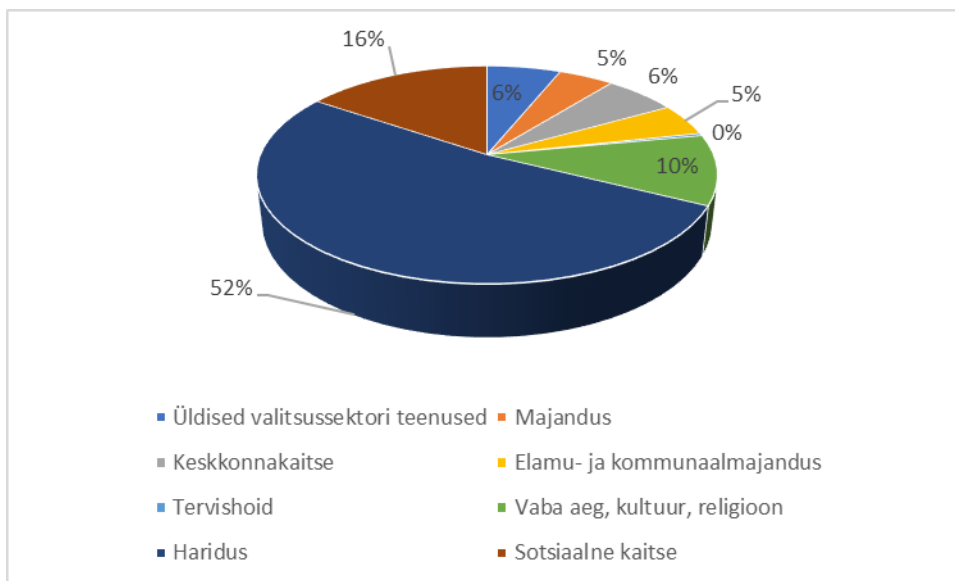
2022. aasta eelarves tõusevad kavandatud majanduskulude võrreldes 2021. aasta eelarvega kokku 0,7% (NB! Kulude kasv 2022. a eelarve ja 2021. a tegeliku täitmisega siiski 6,7%). Peamiste põhjustena selles tõusus võib nimetada:

- 2021. aasta tegelikud kulud olid eelarves planeeritust madalamad koroonaviirusest tingitud piirangute tõttu, kui koolid olid distantsõppel, huviringid peatasid tegevuse jmt.
- Hinnatõus – eriti elektri, kütte ja kütuste hinnatõus, mis mõjutab ka kõiki teisi hindu.

Muudest kuludest enamiku moodustab reservfond summas 53 000 eurot. Reservfondi kasutatakse vastavalt vallavolikogu poolt kinnitatud Väike-Maarja valla finantsjuhtimise korrale.

4.1 Põhitegevuse kulud valdkondade järgi

Põhitegevuse kulud jaotuvad kaheksa erineva valdkonna vahel. Põhitegevuse kuludest kõige suurema osa moodustavad hariduse valdkonna kulud (52%).

Põhitegevuse kulude osakaalud (ilma investeerimistegevuseta) valdkondade kaupa 2022. aastal on esitatud **diagrammil 1**.

4.2 Kulud valdkondade ja tegevusalade kaupa (NB! summad ümardatud tuhandete eurodeni)

Üldised valitsemissektori teenused

Valdkonna eelarve kokku on 734 000 eurot, sh investeeringud 63 000 eurot.

01111 Vallavolikogu kulud on 62 000 eurot, mis koosneb volikogu esimehe, aseesimehe ja komisjonide esimeeste ning liikmete tasudest ja maksudest.

011121 Vallavalitsuse kulud on 417 000 eurot, millest personalikulud moodustavad 68% ja majandamiskulud 16%. Investeeringutest on plaanis jätkata vallamaja remondiga.

011122 Informaatika eelarve kokku on 115 000 eurot. Personalikuludes on valla IT juhi ja IT tugiisiku töötasud. Majandamiskuludes on IKT süsteemide püsi-, hooldus- ja arenduskulud. Investeeringuteks on planeeritud 3 000 eurot.

01114 Reservfondi suuruseks on planeeritud 53 000 eurot. Reservfond peab moodustama vähemalt 0,5% põhitegevuse kuludest.

016002 Valimised. 2022. aastal valimisi ei toimu.

016001 Liikmemaksud. Erinevates liitudes, ühendustes ja seltsides osalemistasud ja liikmemaksud kokku on planeeritud 57 000 eurot (sh VIROL, Rakvere Haigla, PAIK, Harjumaa Ühistranspordikeskus, Eesti Mõisakoolide Ühendus, Eesti linnade ja valdade Liit).

Majandus

Valdkonna eelarve kokku on 3,966 miljonit eurot, sh investeeringud 3,486 miljonit eurot.

041101 Ettevõtlustoetusteks on planeeritud 12 000 eurot.

041102 Mittetulundussektori ja kodanikualgatuse toetusteks on kavandatud 261 000 eurot. Siin tegevusalal on planeeritud MTÜ-dele makstavad toetused (50 000) ning kampaaniate „Hoovid korda!“ ja „Värvid valda!“ kulud (kokku 24 000). 187 000 eurot on planeeritud sihtotstarbelisteks toetusteks põhivara soetamiseks.

04210 Maakorralduse eelarve kokku on 33 000 eurot. Personalikuludes on maanõuniku töötasu ja majandamiskuludes on kinnistutega seotud kulud.

043601 Triigi katlamaja kulud kokku on 65 000 eurot.

04430 Ehituse tegevusala kulude eelarve kokku on 38 000 eurot. Personalikuludes on Väike-Maarja valla ehitusnõuniku töötasu ja majandamiskuludes on ehitusõuniku administreerimiskulud, sidekulud ja transpordi hüvitis ning ehitisregistri kannete koostamise teenus.

04510 Maanteetransport – valla teede ja tänavate korrashoid. Kulude eelarve kokku on planeeritud 1,289 eurot, sh investeeringud 1,218 eurot (NB! algselt teede investeeringuna planeeritud Väike-Maarja Seltsimaja parkla on ühendatud staadioni rajamise ja seltsimaja ümbruse arenduse projektiga ning kajastub üldmajanduslike arendusprojektide tegevusala all). Maanteetranspordi tegevusala all on planeeritud teede remont, korrashoid, tolmutõrje, traktori ja teehöövli kütusekulud ning bussiterminalide kulud. Teede investeeringute kava on pikemalt tutvustatud investeerimistegevuse all. 2022. aastal suureneb üldisteks teede investeeringuteks planeeritud summa arengukavas kokku lepitud 430 000 eurolt 710 000 euroni.

04730 Turismi kulude eelarve kokku on 26 000 eurot. Majandamiskuludes on turismiobjektidega seotud infotahvlite ja viitade uuendamine vastavalt arengukava tegevuskavale.

047401 Üldmajanduslikud arendusprojektid on 2022. aasta eelarvesse kavandatud summas 2,122 miljonit eurot, sh investeeringuid 2,056 miljonit eurot. Investeeringutena on planeeritud staadioni rajamine Väike-Maarjasse ja seltsimaja ümbruse arendamine summas 2,025 miljonit eurot, kaasava eelarve projekt Rakke madalseikluspark summas 15 000 eurot, Väike-Maarja Vabadussõja mälestussamba restaureerimine ja ümbruse korrastamine 10 000 eurot ning valla tuletõrje veevõtukohtade renoveerimine 6 000 eurot.

04900 Majanduse halduse kulud on 66 000 eurot. Personalikuludesse on planeeritud Väike-Maarja Haldusteenuste juhi töötasu. Majandamiskuludes on sidekulud ja sõidukite ülalpidamiskulu.

049002 Muu majanduse eelarve on 54 000 eurot. Personalikulud moodustuvad arendusnõuniku ja 0,5 koormusega järelevalvespetsialisti töötasust. Majandamiskulude all on kavandatud arengukava seminari, külade ümarlaua, MTÜ-de ja ettevõtjate koolituste ja õppepäevade läbiviimise kulud.

2021. aastal loodud allasutuse Väike-Maarja Haldusteenused eelarve koosneb vastavalt avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendi kontoplaanile erinevate tegevusvaldkondade (majandus, keskkonnakaitse ning elamu- ja kommunaalmajandus) vahel jagatud tegevusaladest:

Triigi katlamaja, majanduse haldus, jäätmekäitlus, avalike alade puhastus, elamumajanduse arendamine, kommunaalmajanduse arendamine, tänavavalgustus, Tehno maja, kalmistud, saunad.

Keskkonnakaitse

Valdkonna eelarve kokku on 848 000 eurot.

05100 Jäätmekäitluse eelarve kokku on 142 000 eurot. Personalikuludes on jäätmejaama operaatorite töötasud. Majandamiskuludes on Väike-Maarja, Rakke ja Simuna jäätmejaamade ehitusjäätmete, suurjäätmete, ohtlike jäätmete jt jäätmete veo- ja käitlemise kulud, avalike paberpapi konteinerite rendi ja jäätmete äraveo kulud ja muud jäätmekäitlusega seonduvad majandamiskulud.

05101 Avalike alade puhastuse (heakorra) eelarve maht kokku on 573 000 eurot. Personalikuludes kajastatakse heakorraspetsialisti ja -töötajate (tänavakoristajad, haljasalade hooldajad, trimmerdajad jne) töötasud. Majandamiskulude all on planeeritud aastaringne teede ja tänavate, väljakute puhastus, parkimisplatside, ühistranspordipeatuste, parkide jm avalike alade puhastus, sh suvine tolmutõrje, talvine lume- ja libedusetõrje, olmeprügi ja jäätmete kogumine, avalike aladega piirneva haljastuse hooldus (suvelilled, istikud) koos olmeprügi koristamisega, heakorratöötajate tööriided jms. Lumetõrjeks on 2022. aastal planeeritud 130 000 eurot; vastavalt ilmastikutingimustele võib ilmnedada vajadus ka lumetõrje eelarvet tõsta.

05600 Keskkonnakaitse haldus - muu keskkonnakaitse eelarve kokku on 133 000 eurot. Personalikuludes on keskkonna- ja hankespetsialisti töötasu. Investeermistegevuse alla on planeeritud on hajaasustusprogrammi kulud 95 000 eurot (sisaldab ka 2021. aasta kasutamata vahendeid 35 000 eurot).

Elamu- ja kommunaalmajandus

Valdkonna kulude eelarve kokku on 499 000 eurot. Valdkonna kulud on seotud elamu- ja kommunaalmajanduse arendamise ja haldamisega ning tänavavalgustuse, saunade ja kalmistute ülalpidamise kuludega.

06100 Elamumajanduse arendamise kulude eelarve kokku on 187 000 eurot, vastavalt eelarvestrateegiale kasutusest väljalangenud lagunenu hoonete lammutamine 30 000 eurot. Majandamiskuludesse summas 85 000 eurot on planeeritud vallale kuuluvate korterite haldamise kulud. Sotsiaalelamispindade renoveerimiseks on arvestatud 20 000 eurot.

06200 Kommunaalmajanduse arendamise kulude eelarve kokku on 142 000 eurot. Majandamiskuludeks on planeeritud 75 000 eurot, mis on majandusosakonna töökoja ja garaaži ülalpidamiskulud, vallale kuuluvate transpordivahendite ja traktori kulud. Personalikuludes on majandusjuhataja ning töötajate töötasud.

06400 Tänavavalgustuse eelarve maht kokku on 64 000 eurot. Majandamiskuludes on tänavavalgustuse elektrikulud ja muud tänavavalgustusega seotud majandamiskulud (lambid, pirnid jms).

066051 Tehno maja eelarve 5 000 eurot moodustub Tehno ettevõtlusala kommunaalkuludest.

Väike-Maarja Vallavolikogu 17.02.2022 määrusele nr 4

066054 Kalmistute kulude eelarve kokku on 66 000 eurot. Selle tegevusala all kajastatakse kolme kalmistu haldamiskulud - Väike-Maarja, Simuna ja Ao. Personalikuludes on kalmistumeistrite töötasud. Majandamiskuludesse on planeeritud kalmistute hooldamiseks ja korrashoiuks vajalikud kulutused ning Simuna ja Ao kabelite majandamiskulud.

06605 Saunad. Selle tegevusala alla on planeeritud Väike-Maarja, Simuna ja Rakke sauna kulud kokku summas 25 000 eurot.

066058 Muu elamu- ja kommunaalmajanduse kulude eelarve kokku on 9 000 eurot. Majandamiskuludes kajastatakse hulkuvate loomadega seotud kulud.

Tervishoid

Valdkonna kulud kokku on 38 000 eurot.

072101 Väike-Maarja Tervisekeskuse kulude eelarve on 34 000 eurot. Majandamiskulude all on planeeritud hoone ülalpidamiskulud.

072102 Rakke tervishoid (endine nimetus Rakke ambulatoorium). Kulude eelarve kokku on 4 000 eurot. Majandamiskuludes on kulutused vee-, elektri- ja prügiveoteenustele ning korrashoiule; personalikulusid ei ole.

Vaba aeg, kultuur

Valdkonna eelarve kokku on 1 418 000 eurot, sh investeeringuteks 338 000 eurot.

Selle valdkonna alla on planeeritud Triigi spordihoone, Simuna Spordihoone, Väike-Maarja Spordikeskuse, Rakke sporditegevuse kulud, Väike-Maarja Valla Raamatukogu ja Rakke Raamatukogu, Väike-Maarja Seltsimaja, Simuna Rahvamaja, Rakke Kultuurikeskuse, Väike-Maarja Muuseumi, valla infolehe ning muud valla kultuuritegevusega seotud kulud (Pandivere päev, muusikafestival, Lurichi päev, Wiedemanni keelekonverents, valla aastapäeva ja Eesti Vabariigi aastapäeva kulud jms).

Suuremad investeeringuobjektid vaba aja ja kultuurivaldkonnas on:

- Rakke kultuurikeskuse hoone renoveerimise lõpetamine 212 000 eurot
- Madalseiklusraja rajamine Ebaverre 40 000 eurot (kajastub külade arengufondi tegevusalal sihtfinantseerimisena)
- Väike-Maarja Spordikeskuse laevalgustite vahetus 25 000 eurot, soojussõlme renoveerimine 10 000 eurot ja rajamasina soetamine 12 000 eurot
- Väike-Maarja Seltsimaja välisfassaadi renoveerimine 75 000 eurot

081021 Triigi Spordihoone kulude eelarve on 42 000 eurot.

081024 Simuna Spordihoone kulude eelarve on 57 000 eurot.

081027 Väike-Maarja Spordikeskuse kulude eelarve on 291 000 eurot, millest 47 000 eurot moodustab erinevad investeeringud.

081029 Rakke spordi tegevusala kuludeks on kavandatud 40 000 eurot.

081071 Väike-Maarja Noortekeskuse kulude eelarve on 138 000 eurot.

08109 Vaba aja tegevused tegevusala koondab erinevaid kulutusi valla ürituste tarbeks, mh Vabariigi aastapäev, Wiedemanni keelepäev, Pandivere päev, kodukohvikute päev, valla aastapäev, muusikafestival jm. Siia on planeeritud 20 000 eurot.

082011 Väike-Maarja Raamatukogu kulude eelarve kokku on 150 000 eurot.

082012 Rakke Raamatukogu kulude eelarve on 59 000 eurot.

082021 Väike-Maarja Seltsimaja kuludeks on planeeritud 181 000 eurot, sellest 75 000 moodustab fassaadi renoveerimine. Seoses koroonaviirusest tingitud piirangutega on vähendatud eelarve taotluse ürituste korraldamise kulu 25% võrra.

082023 Simuna Rahvamaja kulude eelarve on 59 000 eurot. Seoses koroonaviirusest tingitud piirangutega on vähendatud eelarve taotluse ürituste korraldamise kulu 25% võrra.

082024 Rakke Kultuurikeskuse kulude eelarve on 297 000 eurot, millest 212 000 moodustab kultuurikeskuse rekonstrueerimine multifunktsionaalseks keskuseks. Seoses koroonaviirusest tingitud piirangutega on vähendatud eelarve taotluse ürituste korraldamise kulu 25% võrra.

082031 Väike-Maarja Muuseumi kulud on 2022. aastal 42 000 eurot.

083001 Infolehe kulude maht on 16 000 eurot.

08600 Muu vaba aeg – kultuur ja meedia tegevusala kuludes kajastatakse kultuurispetsialisti töötasu ning majandamiskuludes administreerimise, sõidukite ülalpidamise jm väiksemad kulud, kogusummas 26 000 eurot.

Haridus

Haridusvaldkonna eelarve kokku on 5,549 miljonit eurot, sh investeeringuteks 139 000 eurot. Valdkonna põhitegevuse kulud moodustavad omavalitsuse põhitegevuse kulude eelarvest 52%. Personalikulud summas 4,086 miljonit eurot moodustavad kogu omavalitsuse personalikuludest 62%.

Valdkonna investeeringutena on planeeritud:

- Väike-Maarja Lasteaia ventilatsioonisüsteemi energiaaudit ja projekteerimine 45 000 eurot ja lasteaia katuse parandamine 6 000 eurot
- Rakke Lasteaed Leevike uue hoone arhitektuurikonkursi läbiviimine ja eskiisprojekt 50 000 eurot
- Kiltsi Põhikooli optilise andmesidevõrguga liitumine 15 000 eurot
- Erinevate asutuste IT-vahendite uuendamine

Üldhariduskooli õpetajate töötasu alammäär täistööajaga töötamise korral on 2022. aastal 1412 eurot. Koolieelsete lasteasutuste õpetaja töötasu alammäär täistööajaga töötamisel on 90% õpetaja töötasust ja magistriskraadiga või sellega võrdsustatud tasemega õpetaja töötasu alammäär 1412 eurot. Üldhariduskoolide pidamiseks saadud toetus on omavalitsuse- ja õpilasepõhine (pearaha).

091101 Väike-Maarja Lasteaia eelarve maht on 746 000 eurot. Väike-Maarja Lasteaias on kokku 9 rühma, lapsed kokku on 166, sellest 19 Kiltsi rühmas.

091102 Rakke Lasteaed Leevike eelarve kulud kokku on 415 000 eurot. Rakke lasteaias on 77 last.

092125 Simuna Kool (sh lasteaed). Eelarve kokku on planeeritud 707 000 eurot (sh lasteaed 158 000 eurot). Põhikoolis õpib 81 ja lasteaias käib 40 last.

091104 Lasteaiakohad eraldati põhihariduse õpilaskohtadest 2020. aasta II lisaeelarvega, et tegevusalad oleksid vastavuses Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendiga. Lasteaiakohtade kuludeks on kavandatud 2022. aastal 15 000 eurot.

092121 Kiltsi Põhikooli kulude eelarve kokku on 512 000 eurot. Kiltsis õpib 73 õpilast.

092122 Rakke Kooli eelarve maht kokku on 754 000 eurot. Rakke koolis õpib 129 õpilast.

092126, 092131 Väike-Maarja Gümnaasiumi eelarve maht on 1,391 miljonit eurot, sh investeringuteks 10 000 eurot IT vahendite soetamiseks. Õpilaste arv koolis kokku on 320, sh põhikoolis 257 õpilast ja gümnaasiumis 63 õpilast.

092128 VMG labori arendamise projekt – „Värkstuba“ kulude eelarve kokku 27 000 eurot.

092129 Õpilaskohtade kulude eelarve on 35 000 eurot. Selle tegevusala all on planeeritud Väike-Maarja valla sissekirjutusega, kuid väljaspool valda õppivate laste õpilaskoha maksumuse kulud. Õppekoha tegevuskulu piirmäär ühe kuu kohta on alates 2022. aastast 96 eurot.

093004 Rakvere Ametikooli Õppekoha kulude eelarve kokku on 63 000 eurot. Kulude kohta esitame arved Rakvere Ametikoolile. Prognoosi kohaselt jääb 25% majandamiskuludest Väike-Maarja Valla katta (hoone üldkulud).

095101 Väike-Maarja Muusikakooli eelarve maht on 230 000 eurot. Muusikakoolis õpib 97 õpilast.

095102 Huviharidus ja huvitegevus – tegevusala all on planeeritud kulusid 72 000 eurot. Huvihariduse ja -tegevuse kulud kokku on 2022. aastal planeeritud 139 000, kuid enamik sellest on jaotatud erinevate kultuuri- ja haridusasutuste vahel. Noorte huvihariduse ja huvitegevuse kättesaadavuse ja mitmekesisuse parandamiseks eraldab riik vahendeid toetusfondi kaudu. Jaotus toimub huvitegevuse kava alusel vallavalitsuse korraldusega.

09600 Õpilasteveo eriliinid (koolitransport). Sellel tegevusalal kajastatakse kulu õpilastele summas 110 000 eurot.

096011, 096013, 096014, 096015, 096016, 096017 Koolitoit. Koolitoidule eraldatakse vahendeid kulude katmiseks üldhariduse riiklikust toetusfondist. Toetusfondi kaudu antava koolilõuna toetus on 2022. aastal 175 eurot statsionaarse õppe õpilase kohta.

Kulud koolitoidule on summas 340 000 eurot. Sarnaselt eelmise aastaga saavad alates 1. jaanuarist kõik üldhariduskoolide õpilased (sh. gümnaasiumi õpilased) tasuta koolilõunat eelarveaasta lõpuni, sõltumata rahvastikuregistrijärgsest elukohast ning ka soovi korral hommikuputru. Sellel

Väike-Maarja Vallavolikogu 17.02.2022 määrusele nr 4

tegevusalal on kajastatud personalikuludes kokkade palgakulud (gümnaasium, Simuna kool, Rakke lasteaed) ja majandamiskuludes on peamine toiduainete ja transpordi ning korrashoiu kulud.

Väike-Maarja Gümnaasiumi köök varustab toiduga gümnaasiumit, Väike-Maarja lasteaeda ja Kilti Põhikooli. Simuna koolil on oma köök. Rakke lasteaia köök varustab toiduga nii Rakke lasteaeda kui ka Rakke kooli.

09602 Õpilaskodu. Õpilaskodus on 11 kohta. Tegevuskuludeks on planeeritud 65 000 eurot. Riigi eraldis kulude katteks on planeeritud 24 000 eurot, õpilaskodu planeeritavad omatulud on 2 000 eurot. Väike-Maarja vald katab puudujäävad kulud ning teised vallad katavad proportsionaalselt õpilaskodus elavate õpilastega seotud kulud.

09800 Hariduse haldus. Tegevuskulud koos eraldistega (8 000 eurot) on summas 100 000 eurot, sellel tegevusalal kajastub haridus- ja kultuuriosakonna juhataja töötasu ning projekti „Väikevahendite soetamine üldhariduskoolidele“ kulud 49 000 eurot.

Sotsiaalne kaitse

Sotsiaalvaldkonna kulude eelarve kokku on 1,767 miljonit eurot, sh investeeringuteks on planeeritud 151 000 eurot.

Suuremad sotsiaalvaldkonna investeeringud:

- Väike-Maarja Hooldekodu ventilatsioonisüsteemi rekonstrueerimine 70 000 eurot, generaatori soetamine 15 000 eurot, hooldekodu remont 11 000 eurot
- Tammiku Hooldekodule lisapindade soetamine ja renoveerimine 35 000 eurot
- Eakate maja projekteerimine 20 000 eurot

10120 Puuetega inimeste sotsiaalhoolekandeteenused - majandamiskuludeks on planeeritud 85 000 eurot. Siin on kajastatud kulutused hoolekandeesutustes viibivatele inimestele ja puuetega lastega peredele.

101211 Hooldajatoetus. Vald maksab hooldajatoetust puuetega inimeste hooldajatele aastas kogusummas 11 000 eurot. Täisealise inimese hooldaja toetus on 50 eurot kuus.

101213 Puuetega laste hooldajatoetuse kulude eelarve on summas 11 000 eurot. Selle tegevusala all on alates 2019. aastast ainult KOV-i omavahendid puuetega laste hooldamiseks. Siin on planeeritud puuetega laste hooldajatoetuse vahendid ja vahendid hooldajatoetuselt maksude maksmiseks.

101214 Raske ja sügava puudega lastele abi osutamise toetus rahastatakse riigi poolt toetusfondi kaudu. Vahendeid kasutatakse raske või sügava puudega laste ja nende peredega seotud sotsiaalteenuste osutamiseks ja arendamiseks, sh lapsehoiuteenuseks, tugiisikuteenuseks, transporditeenuseks, nõustamisteenuseks, erinevateks teraapiateks, tegevuskulude katmiseks haridusasutustes, koolivaheajal laagris osalemise toetamiseks jms. Kulude eelarve on planeeritud summas 41 000 eurot, sisaldab 2021. aasta jääki ja 2022. aasta eraldist ning raske ja sügava puudega laste tugiisikute projekti.

Väike-Maarja Vallavolikogu 17.02.2022 määrusele nr 4

102001 Väike-Maarja Hooldekodu. Alates 01.01.2022 on tõusevad Väike-Maarja Hooldekodu kohatasude hinnad. Hooldekodu kulude eelarve kokku on 716 000 eurot, millest investeeringutele on planeeritud 96 000 eurot.

102004 Tammiku Hooldekodu. Alates 01.01.2022 tõusevad Tammiku Hooldekodu kohatasud. Kulude eelarve on summas 254 000 eurot, millest investeeringutele on planeeritud 35 000 eurot.

102011 Koduteeninduse tegevusala kulude eelarve kokku on 132 000 eurot. Personalikuludes on kajastatud sotsiaaltöötajate palgad.

102012 Muu eakate sotsiaalne kaitse - kulude eelarve kokku on 36 000 eurot. Selle tegevusala all kajastatakse lilled ja juubelitoetused eakatele 80., 85., 90. ja iga järgmise sünnipäeva puhul ning eakate jõulupeo korraldamise kulud. 2022. aastal tõusev juubelitoetuse summa 75 euroni (enne 50 eurot). Tegevusala investeeringute all on kavandatud eakate maja projekteerimine.

104001 Asendus- ja järelhooldus rahastatakse riigi poolt toetusfondi kaudu. Toetust kasutatakse asendus-ja järelhooldusteenuse osutamiseks, korraldamiseks ja hooldusperede toetamiseks. Kulude eelarve on summas 31 000 eurot.

104021 Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse kulude eelarve kokku on 156 000 eurot. Eelarvesse on planeeritud matusetootus 375 eurot, sünnitoetuse määraks on 2022. aastal 500 eurot (makstakse 2-s osas - I osa lapse sündimisel, II osa lapse aastaseks saamisel). Paljulapseliste ja puuetega laste perede jõulu kinkekaardi maksumuseks 50 eurot, koolitoetus esmakordselt I klassi minevale lapsele on planeeritud alates 1. jaanuarist 2022 100 eurot. Beebide peo korraldamiseks on planeeritud 3 000 eurot, turvakodu teenuse pakkumiseks 5 000 eurot.

107011 Riiklik toimetulekutoetus rahastatakse riigi poolt toetusfondi kaudu. Siin tegevusalal on toimetulekutoetused abivajajatele ning sotsiaaltoetuste ja -teenuste arendamiseks ja haldamiseks. Eelarvesse on planeeritud toimetulekutoetuste maksmiseks 93 000 eurot. 2021. aastast riigi poolt tasutava toimetulekutoetuse jääki ei jäänud. 2022. aastal on toimetulekupiir 150 eurot kuus.

10702 Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse kulude eelarve on planeeritud 91 000 eurot. Siin tegevusalal kajastatakse ühekordseid sotsiaaltoetusi: toidutalongid, küttepuid, ravimitoetus, prillide ostu osaline kompenseerimine, omasteta matusekulud. Majandamiskuludesse on arvestatud vahendid kauplusbussi tegevuse toetamiseks 10 000 eurot. Samuti on kuludesse planeeritud projektide „Kodud tuleohutuks“ ja puuetega inimeste vannitubade kohandamine maksumused ning juhtumikorraldaja töötasu projekti „ Isikukeskse erihoolekande teenusmudeli rakendamine KOV-is“.

109001 Sotsiaalse kaitse haldus. Halduskuludeks on planeeritud 110 000 eurot. Personalikuludes on kajastatud ametnike tööjõukulud.

5. Investeermistegevus

Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse kohaselt planeeritakse valla eelarves põhivara soetus ja müük, põhivara soetuseks saadav ja antav sihtfinantseerimine, osaluste soetus ja müük, muude aktsiate ja osaluste soetus ja müük, antavad ning tagasilaekuvad laenud, finantskulud ja -tulud. 2022. aasta eelarvesse on planeeritud põhivara soetus, põhivara soetuseks saadavad sihtfinantseeringud ning finantskulud ja -tulud.

2022. aasta eelarvesse on planeeritud põhivara müük summas 32 500 eurot (valla korterite, kinnistute jm põhivarade müük), soetus summas 4,116 miljonit eurot ja põhivara soetamiseks antav toetus 282 000 eurot; põhivara soetuseks saadavad sihtfinantseeringud on kavandatud 0,805 miljonit eurot ning finantskulud 30 000 eurot.

2022. aastal teostatavad olulisemad investeeringud:

- Staadioni rajamine Väike-Maarjasse ja seltsimaja ümbruse arendus summas 2 024 800 eurot
- Väike-Maarja – Triigi kergliiklustee ehitamise II etapp 560 000 eurot (millest toetus 371 250 eurot)
- Rakke Kultuurikeskuse rekonstrueerimise lõpetamine 212 300 eurot (millest toetus 154 525 eurot)
- Väike-Maarja Seltsimaja fassaadi renoveerimine 75 000 eurot
- Väike-Maarja Haldusteenuste tehnikapargi täiendamine 60 000 eurot
- Vallamaja ruumide ja ventilatsiooni rekonstrueerimine 60 000 eurot
- Valla allasutuste juurde prügimajade rajamine 60 000 eurot
- Väike-Maarja leinamaja rekonstrueerimiseks antav toetus 60 000 eurot
- Kiltsi kogukonnamaja katuse ja saali renoveerimine 55 000 eurot (millest toetus 49 500 eurot)
- Väike-Maarja Lasteaia ventilatsioonisüsteemi energiaaudit ja projekteerimine 45 000 eurot (millest toetus 26 400 eurot)
- Rakke lasteaia Leevike uue hoone arhitektuurikonkurss ja eskiisprojekt 50 000 eurot
- Investeeringud valla teede korrashoidu 710 000 eurot;

Teede investeeringuteks on kokku kavandatud ligikaudu 1,318 miljonit eurot, mis koosneb erinevate tegevusvaldkondade ja -alade vahel jaotatud objektidest. Väike-Maarja – Triigi kergliiklustee II etapi rajamine on eelarvesse kavandatud arvestusega, et õnnestub saada selle teostamiseks toetust.

Alltoodud tabelis 6 on toodud teedega seotud investeeringud.

Objekt	Maksumus (€)
Kiirustabloode paigaldamine	12 000
Külasiltide ja teeviitade paigaldamine	6 000
Väike-Maarja – Triigi kergliiklustee II etapp	560 000
J. Liivi tn kergliiklustee, Tamme tn parkla ja surnuaia piirdeaia projekt.	30 000
Teede investeeringud, sh:	610 000
<i>Asfaldiaukude lappimine</i>	<i>38 000</i>
<i>Kruusavedu valla teedele</i>	<i>97 000</i>
<i>Kiltsi bussi- ja rongijaama parkla laiendamine</i>	<i>20 000</i>
<i>Triigi-Pudivere tee remont</i>	<i>15 000</i>
<i>Emumäe parkla laiendamine</i>	<i>5 000</i>

<i>Ebavere tervisekeskus – tee asfalteerimine lava juurde</i>	5 000
<i>Vao bussioote paviljon</i>	6 000
<i>Kiltsi kooli juurde parkimisala rajamine</i>	30 000
<i>Väike-Maarja lasteaia parkla laiendus</i>	10 000
<i>Rakke multifunktsionaalse keskuse parkla ja sõidutee</i>	17 000
<i>Rakke, Faehlmanni tee 27a parkla ehitamine</i>	75 000
<i>Rakke Kase tn pargi kõnniteedele osaliselt uue katte ehitamine</i>	25 000
<i>Orguse tee</i>	77 000
<i>Agro tee (ettevõtlusega seotud tee, toetus 100 000)</i>	130 000
<i>Väike-Maarja Seltsimaja parkla (NB! sisaldub staadioni rajamise projektis)</i>	(100 000)
<i>Reserv hangete võimalike kallinemiste katmiseks</i>	60 000

Tabel 6. Teede investeeringute kava

Valla arengukavast ja allasutuste juhtide ettepanekutest lähtudes on 2022. aasta kogu investeeringute kava alljärgnev:

		-3 587 865,00
Üldised valitsussektori teenused		-58 035,00
		1 965,00
	Põhivara müük ja intressitulud	34 500,00
	IT vahendite soetamine ja finantskulud	32 535,00
Vallamaja ruumide ja ventilatsiooni rekonstrueerimine		-60 000,00
	Investeeringustegevuse kulud	60 000,00
Majandus		-2 909 405,00
Asfaldiaukude lappimine		-38 000,00
	Investeeringustegevuse kulud	38 000,00
Kruusavedu valla teedele		-97 000,00
	Investeeringustegevuse kulud	97 000,00
Kaasav eelarve		-15 000,00
	Investeeringustegevuse kulud	15 000,00
Tuletõrje veevõtukohtade renoveerimine		-6 000,00
	Investeeringustegevuse kulud	6 000,00
Teede investeeringute reserv hangete võimalikuks kallinemiseks		-60 000,00
	Investeeringustegevuse kulud	60 000,00
Kiltsi mõisa piimaköögi restaureerimine		-5 000,00
	Investeeringustegevuse kulud	5 000,00
Väike-Maarja staadioni ja seltsimaja ümbruse arendus		-2 024 800,00
	Investeeringustegevuse kulud	2 024 800,00
Väike-Maarja - Triigi kergliiklustee 2. etapp		-188 750,00
	Investeeringustegevuse tulud	371 250,00
	Investeeringustegevuse kulud	560 000,00
Külasiltide ja teeviitade paigaldamine		-6 000,00
	Investeeringustegevuse kulud	6 000,00
Kiirustabloo paigaldamine		-12 000,00

Väike-Maarja Vallavolikogu 17.02.2022 määrusele nr 4

	Investeeringustegevuse kulud	12 000,00
Kiltsi bussipeatuse laiendamine		-20 000,00
	Investeeringustegevuse kulud	20 000,00
Väike-Maarja leinamaja rekonstrueerimine		-60 000,00
	Investeeringustegevuse kulud	60 000,00
Väike-Maarja mudelihalli fassaadi renoveerimine		-3 500,00
	Investeeringustegevuse tulud	31 500,00
	Investeeringustegevuse kulud	35 000,00
Kiltsi kogukonnamaja katuse ja saali renoveerimine		-5 500,00
	Investeeringustegevuse tulud	49 500,00
	Investeeringustegevuse kulud	55 000,00
J. Liivi tn kergliiklustee, Tamme tn parkla ja surnuaia piirdeaia rajamine		-30 000,00
	Investeeringustegevuse tulud	0,00
	Investeeringustegevuse kulud	30 000,00
Väike-Maarja Vabadussõja mälestussamba restaureerimine ja ümbruse korrastamine		-5 000,00
	Investeeringustegevuse tulud	5 000,00
	Investeeringustegevuse kulud	10 000,00
Ebavere madalseiklusrada		-12 855,00
	Investeeringustegevuse tulud	19 245,00
	Investeeringustegevuse kulud	32 100,00
Haldusteenuste töökoja remont		-25 000,00
	Investeeringustegevuse kulud	25 000,00
Agro tee		-30 000,00
	Investeeringustegevuse tulud	100 000,00
	Investeeringustegevuse kulud	130 000,00
Orguse tee		-77 000,00
	Investeeringustegevuse kulud	77 000,00
Rakke, Faehmanni tee 27a parkla ehitamine		-75 000,00
	Investeeringustegevuse kulud	75 000,00
Kiltsi kooli juurde parkimisala rajamine		-30 000,00
	Investeeringustegevuse kulud	30 000,00
Rakke Kase tn pargi kõnniteedele osaliselt uue katte ehitamine		-25 000,00
	Investeeringustegevuse kulud	25 000,00
Rakke multifunktsionaalse keskuse parkla ja sõidutee ehitamine		-17 000,00
	Investeeringustegevuse kulud	17 000,00
Triigi-Pudivere tee remont		-15 000,00
	Investeeringustegevuse kulud	15 000,00
Vao bussiootepaviljon		-6 000,00
	Investeeringustegevuse kulud	6 000,00
Ebavere Tervisespordikeskuses laululava juurde viiva tee asfalteerimine		-5 000,00
	Investeeringustegevuse kulud	5 000,00
Emumäe parkla laiendamine		-5 000,00

Väike-Maarja Vallavolikogu 17.02.2022 määrusele nr 4

	Investeeringustegevuse kulud	5 000,00
Väike-Maarja Lasteaia parkla laiendus		-10 000,00
	Investeeringustegevuse kulud	10 000,00
Keskkonnakaitse		-173 600,00
Haldusosakonna tehnika täiendamine		-60 000,00
	Investeeringustegevuse kulud	60 000,00
Hajaasustuse programm 2021 riik		0,00
	Investeeringustegevuse tulud	17 600,00
	Investeeringustegevuse kulud	17 600,00
Hajaasustuse programm 2021 KOV		-17 600,00
	Investeeringustegevuse kulud	17 600,00
Avalikus kasutuses olevate prügimajade rajamine		-6 000,00
	Investeeringustegevuse kulud	6 000,00
Valla allasutuste juurde prügimajade rajamine		-60 000,00
	Investeeringustegevuse kulud	60 000,00
Hajaasustuse programm 2022 riik		0,00
	Investeeringustegevuse tulud	30 000,00
	Investeeringustegevuse kulud	30 000,00
Hajaasustuse programm 2022 KOV		-30 000,00
	Investeeringustegevuse kulud	30 000,00
Vaba aeg, kultuur, religioon		-183 225,00
IT investeeringud		-3 450,00
	Investeeringustegevuse kulud	3 450,00
Väike-Maarja spordihoone laevalgustid		-25 000,00
	Investeeringustegevuse kulud	25 000,00
Rakke Kultuurikeskuse rekonstrueerimine multifunktsionaalseks teenuskeskuseks		-57 775,00
	Investeeringustegevuse tulud	154 525,00
	Investeeringustegevuse kulud	212 300,00
Rajamasin Väike-Maarja Spordikeskusele		-12 000,00
	Investeeringustegevuse kulud	12 000,00
Väike-Maarja Seltsimaja renoveerimine		-75 000,00
	Investeeringustegevuse kulud	75 000,00
Väike-Maarja Spordikeskuse soojussõlme renoveerimine		-10 000,00
	Investeeringustegevuse kulud	10 000,00
Lumerulli soetamine V-M Spordikeskusele		0,00
	Investeeringustegevuse kulud	0,00
Haridus		-112 600,00
IT investeeringud		-23 000,00
	Investeeringustegevuse kulud	23 000,00
Väike-Maarja lasteaia ventilatsioonisüsteemi väljaehitamine		-18 600,00
	Investeeringustegevuse tulud	26 400,00
	Investeeringustegevuse kulud	45 000,00
Rakke lasteaia projekteerimine ja ehitamine		-50 000,00
	Investeeringustegevuse tulud	0,00

Väike-Maarja Vallavolikogu 17.02.2022 määrusele nr 4

	Investeeringustegevuse kulud	50 000,00
Kiltsi Põhikooli optilise andmesidevõrguga liitumine		-15 000,00
	Investeeringustegevuse kulud	15 000,00
Väike-Maarja Lasteaia katuse parandus		-6 000,00
	Investeeringustegevuse kulud	6 000,00
Sotsiaalne kaitse		-151 000,00
Tammiku hooldekodude pindade soetamine ja renoveerimine		-35 000,00
	Investeeringustegevuse kulud	35 000,00
Eakate maja projekteerimine ja ehitamine		-20 000,00
	Investeeringustegevuse kulud	20 000,00
Väike-Maarja Hooldekodu ventilatsioonisüsteemi rekonstrueerimine		-70 000,00
	Investeeringustegevuse kulud	70 000,00
Väike-Maarja Hooldekodusse statsionaarse generaatori soetamine		-15 000,00
	Investeeringustegevuse kulud	15 000,00
Vallale kuuluvates hoonetes alternatiivenergia ja keskkonnasäästlike tehnoloogiate kasutuselevõtmine (sh päikesepaneelide paigaldamine)		0,00
	Investeeringustegevuse tulud	0,00
	Investeeringustegevuse kulud	0,00
Remont hooldekodus		-11 000,00
	Investeeringustegevuse kulud	11 000,00

Tabel 7. Investeeringustegevus 2022. aastal

6. Eelarve seosed arengukavaga

Kohaliku omavalitsuse korralduse seadusest ja kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusest tulenevalt sisaldab valla arengukava eelarvestrateegiat, mis viib arengukava kooskõlla valla reaalsete rahaliste võimalustega. Valla arengukava uuendamisel töötati põhjalikult läbi valla eelarvestrateegia ja investeerimisprioriteedid. Väike-Maarja valla arengukava kinnitati volikogu 23. septembri 2021 määrusega nr 34.

Lisandunud on investeringuid, mida eelarvestrateegias ette ei nähtud. Olulisemad erinevused on toodud tabelis 8.

Tegevus	Eelarve-strateegia 2022 (€)	Eelarve 2022 (€)	Erinevuse põhjendus
Investeeringud IT-vahendite soetamiseks	15 000	44 450	IT vahendite investeeringud koosnevad väiksematest soetustest, mis jagunevad erinevate tegevusalade ja allasutuste vahel; neid ei ole mõistlik eelarvestrateegia jaoks täpsustada. EA strateegias oli kavandatud vaid suurem IT investeering Kiltsi Põhikooli valgusoptilise kaabli paigalduseks.
Teede investeeringud	430 000	710 000	Teede hoiuks planeeritav summa on kasvanud.
Kaasav eelarve – Rakke madal-seiklus-park	0	15 000	Ei olnud eelarvestrateegias välja toodud.
Tuletõrje veevõtukohtad	0	6 000	Eelarvestrateegias jooksvate kulude all.
Staadioni rajamine Väike-Maarjasse	1 000 000	2 024 800	Lisandus 2021. aastal kasutamata summa. Liideti projektiga „Väike-Maarja avaliku ruumi arendamine“ ja teede investeeringute kavast seltsimaja parkla rajamisega.
Väike-Maarja avaliku ruumi arendamine	250 000	0	Liideti 2021. aastal kasutamata jäänud summa 200 000 ja 2022. aastaks planeeritud summa staadioni projektiga.
Väike-Maarja Haldusteenuste töökodade remont	0	25 000	Ei olnud eelarvestrateegias välja toodud, vältimatult vajalik viia töötingimused nõuetele vastavaks.
Väike-Maarja Spordikeskuse laevalgustite vahetus	0	25 000	2021. aastal planeeritud, kuid teostamata jäänud projekt.
Väike-Maarja Spordikeskuse soojussõlme renoveerimine ja lumerulli soetamine	0	10 000 0 12 000	On ilmnenud pakiline vajadus investeeringu järele. Eelarve I lugemisel planeeritud lumerulli asemel soetatakse rajamasin.
Rakke kultuurikeskuse renoveerimine	0	212 300	On selgunud, et 2021. aastal alustatud projekt lükkub osaliselt aastasse 2022.
Väike-Maarja Lasteaia	0	6 000	On selgunud vältimatu vajadus.

Väike-Maarja Vallavolikogu 17.02.2022 määrusele nr 4

katuse remont			
Väike-Maarja Hooldekodu remont	0	11 000	On selgunud vältimatu vajadus, sisaldab välisuste vahetust.
INVESTEERINGUD KOKKU	3 154 000	4 427 385	

Tabel 8. Erinevused eelarvestrateegia ja eelarve vahel

7. Finantseerimistegevus

Finantseerimistegevuses näidatakse laenude võtmine ja võetud laenu- ja liisingukohustiste tagasimaksmine.

Väike-Maarja valla võlakohustised seisuga 31.12.2021 olid 1,553 miljonit eurot. 2021. aastal laenu ei võetud. 2022. aastal on kavandatud erinevate projektide omafinantseerimiseks võtta laenu kuni 3,5 miljonit eurot. Laenu täpne suurus ja vajadus selgub kalendriaasta jooksul. Seda määrab võimalike toetusprojektide edukus ja võimalused toetusmeetmeid kasutada. Laenu ja kapitalirendi tagasimaksete kohustus 2022. aastal on 202 000 eurot ning võlakohustiste summa 2022. aasta lõpus 4,863 miljonit eurot.

Netovõlakoormus 2021. aasta lõpus oli 808 000 eurot ja netovõlakoormuse määr 7,9%. 2022. aasta lõpu planeeritav netovõlakoormus on 4 532 000 eurot ja netovõlakoormuse määr 44,2%.

	2019 tegelik finantseeri- mistegevus	2020 tegelik finantseeri- mistegevus	2021 tegelik finantseeri- mistegevus	2022 Eelarve projekt
Laenude võtmine	0	400 000		3 500 000
Laenude tagasimaksmine	-688 000	-275 000	-243 000	-202 000
kapitalirendi liisingmakse	-12 000	-13 000	-22 000	
Finantseerimistegevus kokku	-700 000	112 000	-265 000	3 298 000

Tabel 9. Finantseerimistegevus aastatel 2019-2022

8. Likviidsete varade muutus

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele planeeritakse likviidsete varade muutuse eelarveosasse raha ja pangakontode, rahaturu- ja intressifondide aktsiate või osakute, soetatud võlakirjade saldode muutused. Likviidsete varade saldo suurenemine kajastatakse eelarves plussiga ja saldo vähenemine miinusega.

2022. aasta planeeritud väljaminekud ületavad sissetulekuid 426 000 euro võrra. Investeeringute omaosalust on kavas katta pangalaenuga ja osaliselt vaba raha jäägi arvelt. Prognoositav raha jääk 2022. aasta lõpuks on 331 000 eurot.

9. Eelarve muudatusettepanekud

Vallavalitsusele saabus neli eelarve muudatusettepanekut, mida vallavalitsus otsustas eelarves mitte arvestada. Ettepanekute sisu ja põhjendused mitteamestamiseks on toodud tabelis 10.

Ettepanek	Sisu	Mitteamestamise põhjendus
Väike-Maarja vabadussõja ausamba	Vabadussõda on ainuke sõda eestlaste ajaloos, mille oleme riigi ja rahvana võitnud. Vabadussõda	Väike-Maarja vabadussõja mälestussammast ümbritsev ala on liidetud J. Liivi tn kergliiklustee, Tamme

valgustamine	ja selle võitu tähistavad sambad on kujunenud tänapäeval eestlaste pühadeks kultuskohtadeks. On igati loogiline, et eestlastena hoolitseme oma pühade sammaste eest. Väike-Maarja vabadussõja ausammas vajab lisaks restaureerimisele ja ümbruse korrastamisele ka pidevat valgustamist pimedal ajal. Valgustades ausamba, peame lugu oma võidukast minevikust ja muudame ilusamaks Väike-Maarja aleviku keskuse.	tn parkla ja surnuaia piirdeiaia projekteeritava ala sisse. Projekteerimistööde teostamine on kavandatud 2022. aastaks. Kogu projekteeritav ala asub mälestise kaitsevööndis ning ilma Muinsuskaitseameti poolt väljastatud loata ei ole selles piirkonnas ehitisprojekti koostamine, haljastus- ja ehitustööde (sh valgustuse paigaldamine) teostamine lubatud.
Jätta Väike-Maarja valda kiirustablood paigaldamata ja säästa 12 000 eurot	Tegu on kuluka ja ebamõistliku investeeringuga. Säästetud rahaga on võimalik teha midagi muud, nt valgustada vabadussõja ausammas. Kiirustabloo eesmärgiks on liikluse rahustamine, kuid vallas ei leidu kohta, kus seda peaks tegema. Kui tulevikus tekib vajadus kiirustabloode järele, siis võib neid paigaldada, kuid hetkel tuleks sellest investeeringust loobuda või edasi lükata.	2020. aastal tegi piirkonna noorsoopolitseinik ettepaneku Väike-Maarja alevikku läbival tiheda liiklusega riigimaanteel liikluse rahustamiseks kasutada kiirustabloosid. Vallavalitsus on seisukohal, et kiirustabloode paigaldamine suurendab liiklusohutust kogu asulas ja aitab kaasa jalakäijate asulasisesele turvalisemale liiklemisele, eriti koolide juures, kus liigub palju lapsi.
Vähendada vallavanema töötasu ning see vastavusse viia proportsionaalselt Väike-Maarja valla palgatöötaja kuu keskmise brutotuluga (1140,2 eurot), arvestuslikult 2,0 keskmisest brutotulust.	Sellise õiglase palgaarvestusega hoiaksime kokku igakuiselt 1020 eurot, mille saaksime investeerida valla haridusasutustes puuduolevate tugispetsialistide värbamiseks. Seeläbi suurendades võimalust jätkata Väike-Maarja Gümnaasiumi osal lähi kümnendil.	Vallavanema töötasu ja hüvitised on määratud 22.11.2021 volikogu otsusega nr 5 „Vallavanemale töötasu ja hüvitiste määramine“ ning vallavalitsuse pädevusse ei kuulu vallavanema töötasu muutmine.
Lükata staadioni ehitus edasi järgmistesse eelarveaastatesse ning investeerida vastav raha Väike-Maarja valla taristu korrastamisse	Staadioni ehitus hetke prognoosimatu majanduse taustal on vallale vaid väljaminek nii olevikus kui lähitulevikus, mis ei soosi kuidagi majandust, regionaalpoliitikat ega maksude laekumist valla rahakotti. Meie piirkonnas vilgas majandus sh turismindus, põllu ja	Vallavalitsus viib ellu Väike-Maarja Vallavolikogu poolt vastu võetud arengukava ja eelarvestrateegiat, mille järgi on Väike-Maarja staadioni ja aleviku avaliku ruumi edasiarendamine prioriteetsed investeeringud. Investeeringute kavandamisel on vallavalitsus lähtunud erinevatest elukeskkonna rahulolu uuringutest, mis

<p>nagu kruusakattega teede väljaehitamine tolmu ja koormuskindlaks.</p>	<p>metsamajandus eeldavad head ja vastupidavat taristut sh vastupidavaid ja kaasaegseid teid. Hea, vastupidav ja kaasaegne taristu soosib regionaalpoliitikat ning seeläbi suuremat maksude ja muude tulude laekumist valla rahakotti.</p>	<p>näitavad, et inimesed hindavad järjest enam neid ümbritseva avaliku ruumi (sh avalike alade (väljakud, turud, jalakäijate alad, pargid) ja rohealade (haljasalad, pargid) piisavus ja ligipääsetavus) kvaliteeti ja vaba aja veetmise (sh liikumis- ja sportimisvõimaluste) võimaluste olemasolu ning on seisukohal, et planeeritud investeeringud soodustavad vallas ettevõtluse ja turismi arengut ning aitavad kaasa regionaalpoliitika arengule.</p> <p>2022. aastal on vallavalitsus kavandanud teede hoiule rekordilise summa, panustades sellega vastupidava ja kaasaegse teedevõrgustiku arengusse.</p>
--	--	--